

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 585/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť P. L., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Róbert Grell, s. r. o., Jilemnického 2, Trenčín, v mene ktorej koná advokát JUDr. Róbert Grell, vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prezumpciu neviny podľa čl. 50 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2 Tos 59/2014-2746 z 22. mája 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. L. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2014 doručená sťažnosť P. L. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy

uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Tos 59/2014-2746 z 22. mája 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ má byť od 18. septembra 2012 vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Okresný súd Trenčín uznesením sp. zn. 1 T/34/2013 zo 14. mája 2014 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“) sťažovateľovu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zamietol. Proti uvedenému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že ju zamietol.

Vo svojej sťažnosti podanej ústavnému súdu sťažovateľ uvádza, že v rozhodnutiach okresného súdu a krajského súdu o žiadostiach sťažovateľa na prepustenie z väzby sú uvádzané dôvody väzby zhodné a *„ich podstatou má byť hroziaci vysoký trest a z toho plynúce obavy z vyhýbania sa trestnej činnosti“*. Zároveň poukazuje na skutočnosť, že *od vzatia sťažovateľa do väzby neboli proti nemu vznesené žiadne nové dôvody väzby a že konajúce súdy o jeho žiadosti rozhodovali „bez akéhokolvek preukazovania alebo aspoň výsluchu sťažovateľa u KS Trenčín pri rozhodovaní o sťažnosti a uspokojili sa len stálym opakovaním všeobecných skutočností, ktoré podľa názoru sťažovateľa nemôžu byť dôvodom pre trvanie väzby po uplynutí 21 mesiacov“*. Porušenie práva na prezumpciu neviny *„podľa čl. 50 ústavy SR“* sťažovateľ vidí aj v rozhodnutí krajského súdu o predchádzajúcej žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, kde sa mal krajský súd záväzne vyjadriť k otázke viny sťažovateľa, hoci o tejto otázke nebolo právoplatne rozhodnuté.

Sťažovateľ v podstatnom namieta, že hrozba vysokého trestu, ktorú mal krajský súd vidieť ako rozhodujúci dôvod obmedzenia osobnej slobody sťažovateľa tzv. útekovou väzbou, nie je spôsobilým väzobným dôvodom, keďže na to, aby táto hrozba *„bola dôvodom pre tzv. útekovú väzbu, musia pristúpiť a predovšetkým byť preukázané aj iné skutočnosti. Tieto ďalšie skutočnosti nemôžu byť všeobecnej povahy, musia byť konkrétne a vyplývať z konania obvineného, prípadne z iných skutkových okolností, z ktorých možno bezpečne vyvodit', že tu naozaj je dôvodná obava, že pre hrozbu vysokého trestu by obvinený mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu.“*. Na

absenciu týchto konkrétnych okolností mal sťažovateľ poukázať vo viacerých podaniach, v ktorých žiadal o prepustenie z väzby na slobodu, ako aj v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu a vo viacerých mal navrhnúť aj prijatie záruky.

Poukazujúc na znenie § 176 ods. 2 Trestného poriadku sťažovateľ tiež tvrdí, že uznesenie krajského súdu nespĺňa zákonné požiadavky na odôvodnenie uznesenia, keďže nereagovalo na podstatné a právne relevantné sťažnostné námietky spôsobom, ktorý predpokladá uvedené zákonné ustanovenie. V sťažnosti poukazuje na konkrétnu judikatúru ústavného súdu (III. ÚS 135/04, I. ÚS 148/08, I. ÚS 187/09), ako aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (2 Tost 29/2010, 2 Tost 7/2012, 3 Tošs 12/2009). Sťažovateľ v súčasnej dobe nevidí „žiadne dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, a to hlavne z dôvodu, že klient má trvalé bydlisko, nikdy sa trestnému stíhaniu nevyhýbal. Závery v tom smere, že sa bude vyhýbať trestnému stíhaniu, skrývať sa alebo inak mariť súdne konanie nie sú podložené žiadnou skutočnosťou, ktorá by sa reálne stala alebo reálne hrozila.“. V závere sťažnosti pripomína, že sťažovateľ vykonal pred súdom sľub, že povedie riadny život, a pre zabezpečenie pokračovania trestného konania navrhol aj nariadenie dohľadu probačným a mediačným úradníkom.

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal v jeho veci rozhodnutie, ktorým vysloví, že krajský súd napadnutým uznesením porušil základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ďalej porušil jeho základné právo „podľa čl. 50/ods. Ústavy SR“ a označené uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd pri uplatnení svojej právomoci vychádza z názoru, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len

na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Do obsahu právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne uspošobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02). Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05).

Ústavný súd pripomína, že jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je konať ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02).

2.1 K namietanému porušeniu základných práv zaručených čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať ani pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby nemožno vziať z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu

Ústavný súd zdôrazňuje, že väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (*mutatis mutandis* III. ÚS 26/01). Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť

alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu nevinu výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (Toth c. Rakúsko z 12. decembra 1991). Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôraznil, že jeho právomoc na rozhodovanie vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba obvineného (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 171/03).

Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, I. ÚS 100/04). Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať ratio decidendi (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (obdobne III. ÚS 271/07).

V súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. III. ÚS 135/04 v uznesení o prijatí sťažnosti, IV. ÚS 51/09, II. ÚS 275/2010) ústavný súd poukazuje aj na skutočnosť, že implicitnou súčasťou čl. 17 ústavy sú aj záruky práva na spravodlivé súdne konanie vyjadrené v čl. 46 ods. 1 ústavy obsahujúce základné procesné atribúty práva na osobnú slobodu, ktoré zahŕňajú aj právo na spravodlivé súdne konanie pri pozbavení osobnej slobody.

Základné právo podľa čl. 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí brať ústavný súd do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00). Rovnako aj z čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva, že do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v zákone č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) je tak integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98).

Podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest.

Krajský súd napadnutým uznesením č. k. 2 Tos 59/2014-2746 z 22. mája 2014 sťažnosť podanú sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu zamietol. Po uvedení obsahu napádaného uznesenia okresného súdu, ako aj obsahu podanej sťažnosti vo svojom uznesení zrekapituloval predchádzajúci priebehu konania, z ktorého vyplýva, že sťažovateľ bol spolu s ďalšími obvinenými uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 94/2012 z 21. septembra 2012 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Tpo 49/2012 z 15. októbra 2012 vzatý do väzby pôvodne z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku, pričom na nich bola 18. marca 2013 podaná obžaloba pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. c) a ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) a i) Trestného zákona, v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, pre pokračovací zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 a 4 písm. b) Trestného zákona, pre pokračovací zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 a 4 písm. b) Trestného zákona a pre pokračovací zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a) a 3 písm. b)

Trestného zákona, o ktorej už raz rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 1 T 34/2013 z 24. júna 2013, ktorý však bol na podklade odvolaní podaných prokurátorom v neprospech obžalovaných uznesením krajského súdu sp. zn. 3 To 75/2013 zo 4. septembra 2013 v celom rozsahu zrušený. V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajský súd uvádza, že si „plne osvojil skutkové a právne závery okresného súdu, že doteraz zabezpečené a vykonané dôkazy v prípravnom konaní i na hlavných pojednávaniach pred okresným súdom - napriek zrušeniu citovaného rozsudku Okresného súdu Trenčín z 24. júna 2013, sp. zn. 1T/34/2013 uznesením krajského súdu - v súlade aj s dôvodmi uvedenými v zrušujúcom uznesení súdu druhého stupňa v rovine závažného podozrenia a zároveň rozumnej istoty odôvodňujú naďalej podozrenie, že skutky, pre ktoré sú obžalovaní stíhaní a bola na nich podaná obžaloba, boli spáchané, majú zákonné znaky stíhaných trestných činov - obzvlášť závažného zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), i) Tr. zák., v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., pokračovacieho zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, 4 písm. b) Tr. zák., pokračovacieho zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2, 4 písm. b) Tr. zák. a pokračovacieho zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Tr. zák. a rovnako aj dôvodné podozrenie, že ich spáchali obžalovaní O. V., P. L. a D. H. Dôvodnosť podozrenia doteraz vykonanými dôkazmi nebola vylúčená, naďalej je daná a preto záver okresného súdu vyjadrený vo vzťahu k týmto skutočnostiam v napadnutom uznesení je správny. Krajský súd tento záver prijal plne rešpektujúc základnú zásadu trestného konania prezumpcie nevinoty, vyjadrenú aj v čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Krajský súd po skonštatovaní dôvodnosti podozrenia zo spáchania trestnej činnosti, pre ktorú je obžalovaný P. L. stíhaný spolu s ďalšími spoluobžalovanými sa dôsledne v rámci podanej sťažnosti zaoberal, či v danom štádiu trestného konania u obžalovaného naďalej pretrváva dôvod útekovej väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. so skutkovým a právnym záverom, ktorý si osvojil na podklade rozhodnutia súdu prvého stupňa, že tento dôvod je plne daný a nenastali žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zánik útekovej väzby. V tejto súvislosti aj krajský súd poukazuje predovšetkým na charakter a spôsob spáchania trestnej činnosti (násilnou formou s použitím zbrane), plánovanie útekovej trasy z miesta činu v rámci ktorého mali vyhliadnutý rodinný dom, v ktorom sa

mali skrývať, resp. zdržiavať do ukončenia bezpečnostných opatrení, ako aj to, že preverovali všetky možnosti vykonania činu, zabezpečili si teda únikové cesty, čo nasvedčovalo, že vykonali konkrétne kroky k vyhýbaniu sa trestnému stíhaniu, prípadne aj vysokému trestu v prípade uznania viny. Teda s ohľadom na charakter spáchanej trestnej činnosti, osobu obžalovaného P. L. v preukázateľnej dôvodnosti podozrenia jeho účasti na tejto trestnej činnosti majetkového charakteru závažnou násilnou formou aj v danom štádiu trestného konania dôvody útekovej väzby u neho naďalej pretrvávajú. Tieto aj podľa názoru krajského súdu, z hľadiska účelu väzby ako zabezpečovacieho opatrenia a jej primeranosti nemožno dosiahnuť len prijatím jeho písomného sľubu, že povedie riadny spôsob života (§ 80, ods. 1 písm. b) Tr. por.) ako aj jeho návrhu na jej nahradenie dohľadom probačného a mediačného úradníka nad jeho správaním (§ 80 ods. 1 písm. c) Tr. por.) tak ako to správne vyslovil okresný súd vo svojom rozhodnutí.

Na základe právneho záveru, že napadnuté uznesenie je zákonné a vecne správne, pričom krajský súd sa stotožnil so závermi okresného súdu, z týchto dôvodov sťažnosť obžalovaného P. L. podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol.“

Ústavný súd v medziach daných mu ústavou v konaní o sťažnosti preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu vo svetle sťažovateľom vznesených námietok, avšak nezistil dostatok dôvodov na vyslovenie porušenia sťažovateľom označeného základného práva na osobnú slobodu.

Vo vzťahu k sťažovateľom uvádzanej námietke, že samotná hrozba vysokého trestu nie je (od účinnosti nového Trestného poriadku) spôsobilým väzobným dôvodom v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, ústavný súd uvádza, že v sťažovateľovom prípade krajský súd neodôvodňuje svoje rozhodnutie len hrozbou vysokého trestu, ale z jeho obsahu vyplýva, že sa zaoberal existenciou ďalších konkrétnych okolností, ktoré mali spolu s hrozbou vysokého trestu väzbu sťažovateľa odôvodňovať. Tieto konkrétne skutočnosti vo svojom rozhodnutí krajský súd primerane opísal, vyplývajú z konania samotného obvineného a nemožno tvrdiť, že sú len všeobecnej povahy. Na rozdiel od prípadu, na ktorý sťažovateľ v sťažnosti poukazuje a ktorý aj bol riešený ústavným súdom v konaní o inej sťažnosti (I. ÚS 187/09), krajský súd v danom prípade nepoukázal len na osobné pomery

obvineného, ktoré samy osebe trvanie väzby neodôvodňovali, ale na konkrétne okolnosti, akými je napríklad plánovanie úteku z miesta činu.

Neobstojí ani námietka sťažovateľa, že pred krajským súdom nebol v konaní o jeho žiadosti o prepustenie z väzby vypočutý. Neodmysliteľnou procesnou zárukou pri zásahu do základného práva jednotlivca do osobnej slobody síce je aj právo dotknutej osoby vyjadriť sa, a teda aj právo na vypočutie súdom k dôvodom a okolnostiam ďalšieho zotrvania vo väzbe (mutatis mutandis III. ÚS 84/06, II. ÚS 108/08), avšak v sťažovateľovej veci o takomto prípade hovoriť nemožno. Pre ústavnú konformnosť rozhodnutia súdu druhého stupňa totiž postačuje, že v rámci dvojinštančného konania bol sťažovateľ osobne vypočutý na jednom stupni, teda aj len na okresnom súde (II. ÚS 277/09, III. ÚS 466/2010). Postup krajského súdu, ktorý v konaní o sťažnosti sťažovateľa rozhodol bez jeho vypočutia na neverejnom zasadnutí, preto ešte nezakladá porušenie základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, a k ich porušeniu by došlo iba v prípade, že by pred rozhodovaním o žiadosti o prepustenie z väzby nebol sťažovateľ vôbec vypočutý.

Podľa názoru ústavného súdu odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu obstojí aj z hľadiska procesných záruk spravodlivého procesu, ktoré sú implicitnou súčasťou označeného základného práva na osobnú slobodu. Uznesenie krajského súdu totiž v skutočnosti dostatočne odpovedá na relevantné právne otázky nastolené sťažovateľom (a to najmä, že v jeho prípade existujú aj konkrétne okolnosti odôvodňujúce obmedzenie jeho osobnej slobody tzv. útekovou väzbou) a ním prezentovaný názor, že tomu tak nie je, len signalizuje nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom krajského súdu, ktorý však nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. Prípadný zásah ústavného súdu spočívajúci v nahradení právneho názoru krajského súdu je možné realizovať len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, v zmysle ustálenej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu

všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

Na základe uvedeného tak v tejto časti vyhodnotil ústavný súd sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

2.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 50 ods. 2 ústavy

Sťažovateľ v petite uviedol, že sa tiež domáha vyslovenia porušenia „čl. 50/ods. ústavy SR“ uznesením krajského súdu č. k. 2 Tos 59/2014-2746. Po posúdení tejto časti petitu v spojení s odôvodnením sťažnosti ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ sa v skutočnosti domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 50 ods. 2 ústavy upravujúceho zásadu prezumpcie neviny.

Podľa čl. 50 ods. 2 ústavy každý, proti komu sa vedie trestné konanie, sa považuje za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Z už citovanej relevantnej časti uznesenia krajského súdu vyplýva, že krajský súd v napadnutom uznesení nevyslovuje predbežný záver o vine sťažovateľa, ale len v rámci svojich úvah o dôvodnosti väzby poukazuje na vykonané dokazovanie, na základe ktorého uzatvára, že v sťažovateľovom prípade, v ktorom už v predchádzajúcom konaní došlo k zrušeniu už vydaného prvostupňového rozsudku uznávajúceho sťažovateľa za vinného zo spáchania trestnej činnosti na základe odvolania podaného prokurátorom v jeho neprospech, možno hovoriť o existencii kvalifikovaného podozrenia, že sa sťažovateľ dopustil skutku, za ktorý mu bolo vznesené obvinenie. Uvedené konštatovanie nemožno považovať podľa názoru ústavného súdu za porušenie zásady prezumpcie neviny. K takému porušeniu by mohlo dôjsť len v prípade, pokiaľ by konajúci súd v odôvodnení svojho uznesenia výslovne vyhlásil sťažovateľa za vinného z trestnej činnosti, za ktorú je ešte len súdený.

Ústavný súd teda z obsahu napadnutého uznesenia nezistil, že by krajský súd v okolnostiach daného prípadu prejudikoval rozhodnutie vo veci samej, a prelomil tak

zásadu prezumpcie neviny, čím by sa dopustil porušenia základného práva zaručeného čl. 50 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na opísané dôvody ústavný súd sťažnosť namietajúcu porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a základného práva na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2014